

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1969-1970

28 APRIL 1970

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de artikelen 387, 388 en 389 van het Strafwetboek en van de artikelen 229 en 230 van het Burgerlijk Wetboek.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit wetsvoorstel heeft tot doel de artikelen 387, 388 en 389 van het Strafwetboek te wijzigen.

Indien in de praktijk de rechtbanken uit de veroordeling wegens overspel op het vlak van de echtscheiding dezelfde gevolgen afleiden voor de man als voor de vrouw, bestaat er tussen beiden een verschil wat de vaststelling van het overspel en de strafmaat betreft.

Inderdaad voor de vrouw is er overspel van zodra een verhouding, al is het dan ook maar bij een enkele bepaalde gelegenheid, wordt vastgesteld. Bij de man daarentegen moet het onderhoud van bijzit in de gemeenschappelijke woning worden bewezen. Hoewel het begrip « gemeenschappelijke woning » door onze rechtbanken zeer breed wordt geïnterpreteerd, is het bewijs van het overspel voor de man veel gemakkelijker te leveren dan voor de vrouw. Verder belooft voor de vrouw de straf drie maanden tot twee jaar; voor de man een maand tot een jaar.

Dergelijke discriminatoire behandeling ten nadele van de vrouw op strafrechtelijk gebied is, zeker op onze dagen, niet meer te verdedigen.

De nadelen die, in feite, op het gebied van het burgerlijk recht, inzake echtscheiding, voor de vrouw met de zoëven aangeklaagde strafrechtelijke toestand gepaard gaan, zijn evenmin nog langer aanvaardbaar.

Inderdaad, het personenrecht heeft in de loop van de laatste vijftien jaar grondige wijzigingen ondergaan. Zo heeft de wetgever vooral gestreefd naar de verwezenlijking van de gelijkheid van behandeling van man en vrouw tijdens het huwelijk.

De evolutie van de huidige maatschappij gaat op alle gebieden van de menselijke activiteit, trouwens meer en meer die richting uit.

Tot staving van deze opvatting moge hier bv. worden verwezen naar internationale akten, zoals het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens, dat in zijn artikel 14 elke discriminatie in het genot van de rech-

Chambre des Représentants

SESSION 1969-1970

28 AVRIL 1970

PROPOSITION DE LOI

modifiant les articles 387, 388 et 389 du Code pénal et les articles 229 et 230 du Code civil.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition de loi tend à modifier les articles 387, 388 et 389 du Code pénal.

S'il est vrai que dans la pratique, les tribunaux considèrent qu'en ce qui concerne le divorce, les effets de la condamnation pour adultère sont les mêmes pour le mari et pour la femme, il existe cependant une discrimination entre les époux quant au constat de l'adultère et à la pénalité.

En effet, dans le chef de la femme il y a adultère dès qu'est constatée l'existence de relations, ne fût ce qu'en une seule occasion précise. Par contre, en ce qui concerne le mari, la preuve de l'entretien d'une concubine dans la maison conjugale doit être établie. Bien que nos tribunaux donnent à la notion de « maison conjugale » une interprétation très large, la preuve de l'adultère reste bien plus aisée pour le mari que pour la femme. De plus, pour la femme, la peine est de trois mois à deux ans d'emprisonnement; pour le mari, elle est d'un mois à un an.

De nos jours, pareille discrimination pénale au détriment de la femme n'est plus défendable.

De même, on ne peut plus admettre les désavantages de fait que la situation pénale dénoncée ci-dessus comporte pour la femme dans le domaine du droit civil en matière de divorce.

Le droit des personnes a, en effet, subi de profondes modifications au cours des quinze dernières années. Le souci principal du législateur a notamment été de réaliser l'égalité en droit du mari et de la femme durant le mariage.

L'évolution de la société actuelle s'oriente d'ailleurs de plus en plus en ce sens dans tous les domaines de l'activité humaine.

A l'appui de cette conception, nous pouvons nous référer notamment à des actes internationaux tels que la Convention Européenne pour la Protection des Droits de l'Homme, dont l'article 14 entend éliminer toute discrimination, notam-

ten en vrijheden, o.m. op grond van het geslacht, wil zien weren, en naar de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van de Verenigde Naties, waarvan artikel 16 een zelfde betrachting vertolkt.

Dit artikel luidt als volgt :

« Op huwbare leeftijd hebben man en vrouw, zonder enige beperking wat ras, nationaliteit of godsdienst betreft, het recht te huwen en een gezin te stichten. Zij hebben gelijke rechten ten opzichte van het huwelijk, *tijdens het huwelijk en bij de ontbinding daarvan* ».

In de geest van deze internationale akten waarvan de beginselen door ons land worden gehuldigd, heeft het onderhavige wetsvoorstel derhalve tot doel de artikelen 387, 388 en 389 van het Strafwetboek en als corollarium de artikelen 229 en 230 van het Burgerlijk Wetboek te wijzigen in de zin van een gelijke behandeling van man en vrouw ter zake van overspel zowel t.o.v. het strafrecht als t.o.v. het burgerlijk recht, nl. als grond tot echtscheiding.

ment en raison du sexe, dans la jouissance des droits et des libertés, ainsi que la Déclaration universelle des Droits de l'Homme des Nations Unies, dont l'article 16 traduit une préoccupation identique.

Cet article est libellé comme suit :

« A partir de l'âge nubile, l'homme et la femme, sans aucune restriction quant à la race, la nationalité ou la religion, ont le droit de se marier et de fonder une famille. Ils ont des droits égaux au regard du mariage, *durant le mariage et lors de sa dissolution*. »

Dans l'esprit de ces actes internationaux aux principes desquels notre pays a souscrit, la présente proposition de loi tend, dès lors, à modifier les articles 387, 388 et 389 du Code pénal et, comme corrolaire, les articles 229 et 230 du Code civil dans le sens d'une égalité en droit du mari et de la femme en matière d'adultère en tant que cause de divorce, aussi bien du point de vue du droit pénal que du point de vue du droit civil.

M. DE RIEMAECKER-LEGOT.

WETSVOORSTEL

Artikel 1.

Artikel 387 van het Strafwetboek wordt gewijzigd als volgt :

« De echtgenoot die schuldig bevonden wordt aan overspel, wordt veroordeeld tot gevangenisstraf van een maand tot een jaar.

De beledigde echtgenoot kan de gevolgen van die veroordeling tegenhouden door de vrijlating van de andere echtgenoot te vragen ».

Art. 2.

De artikelen 388 en 389 van het Strafwetboek worden opgeheven.

Art. 3.

Artikel 229 van het Burgerlijk Wetboek wordt door de volgende tekst vervangen :

« Ieder der echtgenoten kan echtscheiding vorderen op grond van overspel door de andere echtgenoot gepleegd. »

Art. 4.

Artikel 230 van het Burgerlijk Wetboek wordt opgeheven.

25 maart 1970.

PROPOSITION DE LOI

Article premier.

L'article 387 du Code pénal est modifié comme suit :

« L'époux convaincu d'adultère sera condamné à un emprisonnement d'un mois à un an.

L'époux offensé pourra arrêter l'effet de cette condamnation, en demandant l'élargissement de l'autre époux. »

Art. 2.

Les articles 388 et 389 du Code pénal sont abrogés.

Art. 3.

L'article 229 du Code civil est remplacé par le texte suivant :

« Les époux pourront réciproquement demander le divorce pour adultère de l'un d'eux. »

Art. 4.

L'article 230 du Code civil est abrogé.

25 mars 1970.

M. DE RIEMAECKER-LEGOT,
J. DEFRAIGNE,
G. COPEE-GERBINET,
M. VERLACKT-GEVAERT,
A. DE GRUYSE,
E. CHARPENTIER.